

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
استان اصفهان

معاونت امور بهداشتی مرکز بهداشت استان اصفهان

بهداشت مساجد

مقدمه :

مسجد خانه خدا و مردمی ترین پایگاه بندگان صالح او می باشد که در طول قرن‌ها به عنوان مدرسه تزکیه، تعلیم و دانش عرصه رشد و تعالی انسانهای خداجو بوده و هست.

خداوند از مسجد به عنوان خانه خود یاد می کند و خانه خدا پناهگاه بندگان اوست و به پاکیزگی و طهارت از هر مکان دیگر شایسته تر است ، زیرا حفظ پاکیزگی مساجد بزرگداشت آنها است و هرگونه کوتاهی در این زمینه بی احترامی به مقدسترین مکانها است.

در دین مقدس اسلام در مورد پاکیزگی و بهداشت مساجد بسیار سفارش شده است، چنانچه آیات شریفه قرآن کریم و احادیث و نیز روایات با تاکید بر این موضوع یاد کرده و مسلمانان را به مراعات پاکی و بهداشت در مساجد تشویق می کند.

- و عهدنا الی ابراهیم و اسماعیل ان طهر بیتی و ... (سوره مبارکه بقره آیه ۱۲۵)

- انما یعمر مساجد الله من امن بالله و الیوم الاخر (سوره مبارکه توبه آیه ۱۸)

- الهی هب لی قلیاً لدینه منک شوقه (مفاتیح الجنان - مناجات شعبانیه)

قداست خانه خدا در هر جا و به هر صورت که باشد به حدی است که پاکیزه نگهداشتن آن یک تکلیف اخلاقی و شرعی برای همه می باشد.

بهداشت مساجد

الف) بهداشت صحن :

۱- سنگفرش نمودن صحن با مصالح ساختمانی مقاوم، ساده، زیبا، بدون درز و قابل شستشو انجام گردد.

۲- جاروب کردن روزانه و تی کشیدن با مواد ضدعفونی کننده صورت پذیرد.

۳- قراردادن ظرف زباله (درب دار) به همراه کیسه زباله در گوشه ای از صحن الزامی است.

ب) بهداشت فرش و ...

۱- جاروب کردن روزانه و مستمر (استفاده از جاروبرقی) صورت پذیرد.

۲- جلوگیری از آلودگی (رعایت بهداشت فردی و مواد غذایی و ...) انجام گردد.

۳- حداقل سالی دو بار فرشهای مسجد را بشوییم.

ج) بهداشت دستگیره ها و نرده ها

شستشوی روزانه با مواد ضدعفونی کننده جهت جلوگیری از آلودگی الزامی است.

د) بهداشت سجاده و مهر و تسبیح

۱- سجاده ها را هرچند وقت یکبار شستشو و تمیز نماییم.

۲- سطح مهر ها با سوهان و یا سمباده تمیز گردد.

۳- تسبیح ها با مواد ضد عفونی کننده جهت جلوگیری از آلودگی شستشو شوند.

ه) بهداشت وضوخانه

۱- حتی المقدور سعی شود اعمال آماده سازی برای اقامه نماز(وضو) را در منزل انجام دهید.

۲- وضو گرفتن در داخل مساجد با آب جاری جایز است و در حوض مساجد برای جلوگیری از شیوع بیماریها از وضو گرفتن اکیداً خودداری شود.

۳- همواره در وضوخانه باید مواد شوینده وجود داشته باشد.(ترجیحاً صابون مایع)

۴- در وضوخانه ها محللهایی برای آویختن لباس تعبیه شود و نصب آینه سودمند می باشد.

۵- وضوخانه حداقل روزی یک بار ضد عفونی گردد.

۶- در وضوخانه محللهای برای شستشوی پا تعبیه گردد.

و) سرویس بهداشتی

۱- سرویس بهداشتی تا زیر سقف کاشی، مجهز به سیفون، فلاش تانک و هواکش باشد.

۲- وجود لوله کشی صابون مایع در سرویس بهداشتی و دستشوییها الزامی است.

۳- حتی المقدور سعی شود نظافت سرویس بهداشتی را با ریختن آب به مقدار کافی تمیز نگاه داریم.

ز) بهداشت آب آشامیدنی

۱- آب آشامیدنی کاملاً بهداشتی بوده و مورد تایید مقامات بهداشتی قرار بگیرد.

۲- جهت آشامیدن آب استفاده از آب سردکن هایی که آب را به بالا فوران می دهد صورت پذیرد.

۳- استفاده از لیوانهای یکبار مصرف در آشامیدن آب ضرورت دارد.

۴- آبهای آشامیدنی غیر مطمئن را ضد عفونی نموده و سپس مصرف نماییم.

ح) بهداشت فردی:

۱- کارکنان آبدارخانه و تمام کسانی که با توزیع آب و چای و هرنوع مواد غذایی سر و کار دارند موظفند کارت معاینه پزشکی معتبر داشته باشند.

۲- پوشیدن روپوش به رنگ روشن و رعایت کامل بهداشت فردی الزامی است.

۳- آبدارخانه و هر یک از کارکنان آبدارخانه و ... باید صابون و حوله اختصاصی برای خود داشته باشند.

۴- کارکنان قسمت کفشداری هنگام کار از روپوش و دستکش و همچنین ماسک مخصوص استفاده نمایند.

۵- استعمال دخانیات توسط کارکنان مساجد ممنوع می باشد.

ط) بهداشت ظروف و ...

- ۱- ظروف مورد استفاده در مسجد با مواد شوینده و ضدعفونی کننده تمیز و در محل‌های در بسته (کمد و ...) نگهداری شود.
- ۲- استفاده از ظروف یکبار مصرف در اندازه‌های مناسب با نوع غذا هنگام پذیرایی الزامی است.
- ۳- برای جلوگیری از آلودگی توسط دست‌های آلوده، حشرات و جوندگان مانند مگس و موش، درب دار بودن ظروف الزامی است.
- ۴- شستشوی استکان و نعلبکی‌ها مورد مصرف با آب و مواد شوینده و ضدعفونی کننده صورت پذیرد.
- ۵- از به کار بردن فنجان یا لیوان‌های لب پریده و معیوب خودداری شود.
- ۶- استفاده از ظروف مشترک که موجب شیوع بیماری می‌گردد ممنوع می‌باشد.

ی) زباله

در مساجد به تعداد کافی زباله دان درب دار پلاستیکی یا فلزی ضدزنگ قابل شستشو وجود داشته باشد و زباله‌ها باید روزانه و مرتب تخلیه شود، همچنین از ریختن زباله و مواد زائد در داخل مسجد و محوطه آن خودداری نماییم.

ک) نصب توری

کلیه دربها و پنجره‌ها بدون درز و شکستگی بوده و با نصب توری می‌توان از ورود حشرات و جوندگان به داخل مسجد خودداری نمود.

نظافت مقدمه‌ای برای (طهارت)

و طهارت مقدمه‌ای برای (عبادت)

جهت آشنایی بیشتر با بیماری واگیردار آنفلونزای نوع A و مفاظ بهداشت بیشتر مساجد در ایام ماه صیام بروشوری را در همین زمینه جهت استفاده کاربران محترم قرار داده ایم.

مقدمه:

بیماری آنفلوانزا یک بیماری ویروسی شدیداً واگیردار است که دستگاه تنفس را درگیر کرده و براساس نوع ویروس شدت بیماری متفاوت است.

گونه جدید ویروس آنفلوانزا A (H₁N₁) که علت همه گیر شدن بیماری در سراسر دنیا شده است، قدرت سرایت فوق العاده زیادی داشته و به راحتی از فردی به فرد دیگر منتقل می شود.

در جریان همه گیری آنفلوانزا، افراد مسن، افراد دچار بیماری های مزمن، کودکان و زنان باردار بیشترین آسیب را می بینند. همه گیری آنفلوانزا علاوه بر موارد بالای ابتلاء، صدمات شدید اجتماعی و اقتصادی را نیز به دنبال دارد.

راه انتقال بیماری:

عامل این بیماری براحتی از فردی به فرد دیگر منتقل می شود.

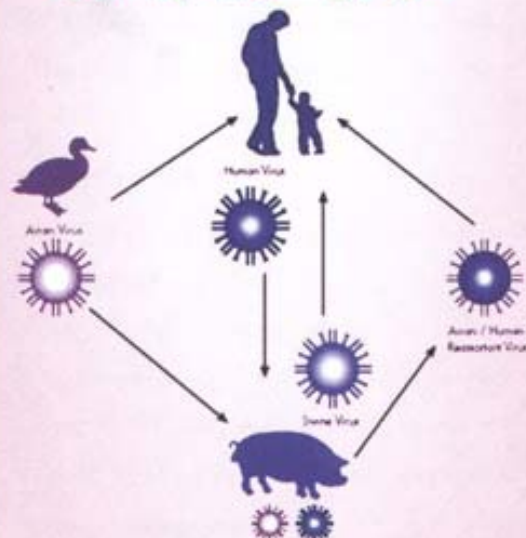
ویروس آنفلوانزا از طریق قطراتی که با صحبت کردن، عطسه یا سرفه فرد بیمار در هوا، محیط و سطوح اطراف پخش میشوند منتقل میشود. افراد سالم در اثر تنفس در هوای آلوده، تماس نزدیک با افرادی که علائم شبیه آنفلوانزا دارند و یا تماس با سطوح آلوده به بیماری مبتلا می شوند.

مرکز بهداشت استان
گروه مبارزه با بیماری ها

آنفلوانزای با منشأ خوکی A (H1N1) در حال گسترش است

در مورد آن بیشتر بدانیم:

علامت بیماری:

تب مهمترین علامت در این بیماری است.

سایر علامت عبارتند از: سرفه، سردرد، درد عضلات و مفاصل، گلو درد، آبریزش بینی و گاهی اسهال و استفراغ.

پیشگیری:

با انجام اقدامات ساده بهداشتی میتوان از ابتلا به بیماری پیشگیری نمود:

۱- در صورت داشتن علامت بیماری بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.

۲

۲- در صورت داشتن علامت بیماری در منزل استراحت کنید و از حضور در مدرسه و مکانهای شلوغ یا سر کار خودداری کنید.

۳- مایعات کافی و آب میوه بنوشید.

۴- دهان و بینی خود را موقع عطسه و سرفه با دستمال کاغذی بپوشانید و دستمال کاغذی مصرفی را بلافاصله در سطل زباله بیندازید.

۵- مرتباً دستهایتان را با آب و صابون بشویید.

۳

۹- از دست زدن به چشم بینی یا دهان خود اجتناب کنید چون ویروس به طور غیر مستقیم از این راهها منتقل می شود.

توجه :

چنانچه تا ۷ روز پس از بازگشت از کشورهای خارجی دچار تب به همراه علائمی از قبیل سرفه، سردرد، گلودرد، بدن درد، آبریزش بینی، اسهال و استفراغ، شدید به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه کنید .

۶- در حضور دیگران حتما از ماسک استفاده کنید.

۷- اگر علائم بیماری انفلوانزا را دارید فاصله یک متر را با دیگران رعایت کنید و از تماس نزدیک پرهیز نمایید.

۸- هنگام احوالپرسی با بیمار از در آغوش گرفتن بوسیدن و دست دادن با وی خودداری کنید.

